

Groep B streptokok (GBS), wel of geen antibiotica?

Je bent drager van de groep B streptokok (GBS). Tijdens de bevalling kan de baby een ernstige infectie met deze bacterie krijgen. Dit gebeurt bij 3 tot 4 op de 1000 baby's. Als je tijdens de bevalling antibiotica krijgt, is de kans hierop kleiner. Je kunt kiezen of je wel of geen antibiotica tijdens de bevalling wilt. De verloskundige of gynaecoloog bespreekt wat in jouw situatie de voordelen en de nadelen zijn. Kies je voor antibiotica, dan beval je in het ziekenhuis.

Wat zijn groep B streptokokken?

GBS is een van de vele bacteriën die in ons lichaam voorkomt en normaal geen schade geeft. Twee op de tien vrouwen (20%) heeft GBS in de darmen en/of in de vagina. De meeste vrouwen hebben daar geen last van. Sommige vrouwen krijgen een blaasontsteking met GBS. Deze is goed te behandelen met antibiotica. Als je antibiotica krijgt voor GBS, dan verdwijnt de bacterie meestal tijdelijk. GBS komt vaak weer terug. Maar GBS kan ook zonder behandeling verdwijnen. Heb je GBS in een kweek van de vagina of de darm? Dan ben je GBS-drager.

Wat is GBS-ziekte bij de baby?

De kans op GBS-ziekte

De helft van de baby's raakt besmet met GBS tijdens de bevalling. De meeste baby's hebben daar geen last van. De bacteriën zitten alleen op de huid of op de slijmvliezen. Bij een klein deel van de baby's dringen de bacteriën het lichaam binnen. Dan kan er wel een ernstige situatie ontstaan. De baby krijgt GBS-ziekte. Ben je GBS-drager tijdens de bevalling? En heeft de baby geen andere risicofactoren om een infectie te krijgen? Dan is de kans 0.3 tot 0.4% dat de baby GBS-ziekte krijgt (3 tot 4 op de 1000 baby's).

GBS-ziekte bij de baby

De meeste baby's met GBS-ziekte worden binnen 24 uur ziek. De ziekte kan ernstig verlopen. De baby kan een longontsteking krijgen, een hersenvliesontsteking en/of een bloedvergiftiging. De baby kan overlijden, ook als de baby snel behandeld wordt. Dit gebeurt bij 5 tot 10 van de 100 baby's (5-10%) met GBS-ziekte. Een deel van de baby's houdt ernstige schade over na de infectie. De baby kan bijvoorbeeld doof worden, spastisch worden of zich niet goed ontwikkelen. Dit gebeurt bij de helft van de baby's na een hersenvliesontsteking. De kans op een hersenvliesontsteking bij GBS-ziekte is 10-14% (10-14 op de 100).

Vroege en een late vorm

De vroege vorm van GBS-ziekte ontstaat binnen 3 dagen na de bevalling. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte kan ontstaan. Sommige baby's die de late vorm krijgen zijn tijdens de geboorte besmet. Andere baby's raken na de geboorte besmet, bijvoorbeeld via de handen van een volwassene. De vroege vorm komt het meest voor (70%).

Wanneer kan de baby besmet raken?

De baby kan worden besmet:

- voor de geboorte via het vruchtwater als de vliezen gebroken zijn
- tijdens de geboorte via de vagina
- na de geboorte

Via het vruchtwater

Een besmetting in de baarmoeder gebeurt meestal na het breken van de vliezen. De streptokokken komen via de vagina in de baarmoeder en dan in het vruchtwater. De baby raakt via het vruchtwater besmet. Hoe langer de vliezen gebroken zijn, hoe groter de kans op een besmetting en op een infectie. De moeder krijgt koorts en de hartslag van de baby gaat omhoog. Heel soms ontstaat een infectie als de vliezen nog niet gebroken zijn.

Via de vagina

Een besmetting via de vagina gebeurt tijdens de geboorte als de baby via de vagina wordt geboren.

Na de geboorte

De baby kan na de geboorte worden besmet via bijvoorbeeld de handen van een volwassene.

Antibiotica tijdens de bevalling

GBS is goed te bestrijden met antibiotica. Als je GBS-drager bent, dan helpt het niet om al tijdens de zwangerschap antibiotica te nemen. GBS komt namelijk meestal weer terug. Het is ook niet verstandig om af te wachten of de baby ziek wordt en dan pas antibiotica te geven. Krijg je antibiotica voor de geboorte van de baby, dan werkt dit wel goed. Het beste resultaat krijg je als je 4 uur voor je bevalt antibiotica hebt gekregen via een infuus. De kans is ongeveer 10 keer zo klein dat de baby GBS-ziekte krijgt. Gaat je bevalling sneller dan verwacht? Beval je 1 tot 2 uur nadat je antibiotica hebt gekregen? Dan is de kans op besmetting ook al veel minder groot.

Ben je wel of geen GBS-drager?

Je kunt ervoor kiezen om in je zwangerschap te laten vaststellen of je GBS-drager bent. De GBS zijn aan te tonen met een kweek. De verpleegkundige strijkt daarvoor met een wattenstokje langs de ingang van de schede en in de endeldarm

In de volgende situaties kun je voor een kweek kiezen:

- vorige zwangerschap GBS-drager
- vorige zwangerschap zieke baby, maar geen GBS
- vorige zwangerschap baby met GBS in de kweek maar niet ziek

Overleg met je verloskundige of gynaecoloog. Je kunt kweken afnemen om vast te stellen of je GBS-drager bent in deze zwangerschap. Als dat zo is, kun je kiezen of je antibiotica wilt tijdens de bevalling.

Kies je voor antibiotica

Kies je voor antibiotica? Je krijgt penicilline via het infuus vanaf het moment dat je gaat

bevallen. Ben je na 4 uur nog niet bevallen? Dan krijg je een nieuwe dosis. Als je overgevoelig bent voor penicilline, dan krijg je Clindamycine.

Waar bevallen?

Je bevalt in het ziekenhuis. Je eigen verloskundige begeleidt je bevalling als je geen medische indicatie hebt.

Keuze: wel of geen antibiotica tijdens de bevalling

Als je GBS-drager bent en er zijn geen andere risicofactoren, dan kun je kiezen of je wel of geen antibiotica tijdens de bevalling wilt. Samen met je gynaecoloog of verloskundige maak je deze afweging.

Voordeel antibiotica

- Afname kans op ernstige infectie

Er is een kleine kans dat je baby een ernstige infectie krijgt. Dit gebeurt bij 3 tot 4 van de 1000 baby's van vrouwen die GBS-drager zijn zonder andere risico factoren. Deze kans is ongeveer 3 tot 4 op 10.000 baby's als je antibiotica krijgt.

Nadelen antibiotica

- Je hebt een infuus nodig

- Je kunt niet thuis bevallen als dat je keus is

- Kans op overgevoeligheidsreactie;

1 op 100 vrouwen vocht vasthouden

1 op 1000 tot 1 op 10.000 vrouwen ernstige allergische reactie

Keuze: wel of niet wachten als de vliezen gebroken zijn voor de bevalling begint

Breken je vliezen voor de bevalling voor de 37e week? Dan word je naar het ziekenhuis verwezen. Breken je vliezen voor de bevalling na de 37e week? Dan kun je, als je geen GBS drager bent, thuis 24 uur afwachten of de bevalling vanzelf opgang komt. Ben je GBS-drager? Dan is er in deze situatie een hoger risico op een infectie met GBS voor de baby. Overleg met je verloskundige of gynaecoloog wat je dan doet. Je kunt ervoor kiezen thuis 24 uur af te wachten of de bevalling vanzelf opgang komt. Je kunt er ook voor kiezen om niet af te wachten en de weeën te laten opwekken. Dan is er een kleinere kans op een infectie met GBS.

Na de bevalling

De baby kan tot 3 dagen na de geboorte de vroege vorm van GBS-ziekte krijgen. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte voorkomt. Neem contact op met de verloskundige of huisarts als de baby een van de teken krijgt van een infectie. Bel meteen, wacht niet tot de volgende dag. Ook als je twijfelt.

Tekenen van een infectie zijn:

- grauwe, bleke of blauwe kleur, niet mooi roze zijn

- snel of kreunend ademhalen

- slecht drinken of spugen

- temperatuur lager dan 36 of hoger dan 38

- lusteloos zijn, slap zijn, ontoestbaar huilen

Samengevat

- GBS is een van de vele bacteriën die in ons lichaam voorkomt en normaal geen

schade geeft.

- Als je GBS-drager bent, dan is de kans groot dat je baby gezond wordt geboren en geen infectie krijgt. Maar soms wordt een baby ernstig ziek en kan een longontsteking krijgen, hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging. De baby kan daardoor overlijden of ernstige schade overhouden.
- Omdat je GBS-drager bent en verder geen risicofactoren hebt, kun je zelf kiezen of je wel of geen antibiotica wilt tijdens de bevalling.
- De kans dat je baby GBS ziekte krijgt is 3 tot 4 op 1000 baby's. Kies je voor antibiotica dan is dit 3 tot 4 op 10.000 baby's.
- Je krijgt de antibiotica via een infuus. De bevalling is in het ziekenhuis. Als je geen medische indicatie hebt, kan je eigen verloskundige je begeleiden.
- De baby kan tot 3 dagen na de geboorte de vroege vorm van GBS-ziekte krijgen. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte voorkomt.
- Neem contact op met de verloskundige of huisarts als de baby een van de tekenen krijgt van een infectie. Bel meteen, wacht niet tot de volgende dag. Ook als je twijfelt.

Tekenen van een infectie zijn

- grauwe, bleke of blauwe kleur, niet mooi roze zijn
- snel of kreunend ademen
- slecht drinken of spugen
- temperatuur lager dan 36 of hoger dan 38
- lusteloos zijn, slap zijn, ontroostbaar huilen

Contact

Stel je vraag via www.mijntjongerschans.nl of bel 0513 – 685 245.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo weinig mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.